
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD2585 Energia-asennetutkimus 2009

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD2585 Energy Attitudes of the Finns 2009

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Pyydämme Teitä vastaamaan jokaiseen kysymykseen rengastamalla sen vaihtoehdon numeron, joka vastaa Teidän henkilökohtaista mielipidettänne.

Esimerkki vastauksen merkitsemistavasta:

1 2 3

1. Mitä mieltä olette seuraavista energia-asioita koskevista väittämistä?

Täysin samaa mieltä Jokseenkin samaa mieltä Vain keino sanoa Jokseenkin eri mieltä Täysin eri mieltä

Kansalaisten mielipiteitä ei ole riittävästi kuultu energiapolitisissa ratkaisuisissa	1	2	3	4	5
Ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvään teknologiaan panostaminen tarjoaisi Suomelle uuden vahvan vientivaltin	1	2	3	4	5
Sähkön tulisi olla maassamme tavallinen kauppatavara, jonka tuottamisen, hinnoittelun ja myynnin pitäisi olla vapaasti markkinoiden määrättävissä	1	2	3	4	5
Suuria vahinkoja aiheuttavan ydinvoimalaonnettomuuden tapahtuminen on niin epätodennäköistä, ettei sellaisesta ole syytä huolestua	1	2	3	4	5
Vaikka auringon säteily tarjoaakin saasteettoman ja ehtymättömän energianlähteen, sen merkittävä hyödyntäminen ei ole mahdollista vielä vuosikymmeniin	1	2	3	4	5
Vaikka vapaa kilpailu liike-elämässä onkin sinänsä hyvä asia, se sopii huonosti energia-alalle, jonka tulisi pysyä selkeästi yhteiskunnan ohjauksessa ja valvonnassa	1	2	3	4	5
Ydinvoimalla tuotetaan halpaa sähköä	1	2	3	4	5
Ydinsähkön tuonti Suomeen on hyväksyttävää	1	2	3	4	5
Lamasta aiheutuneet ongelmat osoittavat taloudellisen kasvun tarpeellisuuden	1	2	3	4	5
Energiantuotannosta aiheutuvien ympäristöhaittojen ja riskien vähentämiseksi olen valmis tinkimään omasta elintasostani	1	2	3	4	5
EU:ssa ei tule kiirehtiä ilmastonmuutoksen hillinnässä, vaan odottaa että muut maat tekevät samat toimet/edes sen, mihin EU on jo ryhtynyt	1	2	3	4	5
Vaikka tuulivoima on saasteetonta, sen käytön lisääminen johtaisi huomattaviin ympäristöhaittoihin tuulivoimaloiden rumentauttaessa maiseman laajoilta alueilta	1	2	3	4	5
Ydinvoima on pitkän aikavälin energiaratkaisu, jota teknisesti edelleen kehitettynä tullaan käyttämään vielä kauas tulevaisuuteen	1	2	3	4	5
Ydinjätteet voidaan turvallisesti loppusijoittaa Suomen kallioperään	1	2	3	4	5
Energian säästämisellä ei energiaongelmia voida ratkaista	1	2	3	4	5
Olisi hyvä, jos ydinvoimantuotantoon tulisi mukaan myös ulkomaisia yrityksiä lisäämään kilpailua maamme sähköntuotannossa	1	2	3	4	5
Sähköä tulisi tuottaa mahdollisimman paljon vesivoimalla, koska se on kotimainen ja uusiutuva energialähde	1	2	3	4	5
Suomessa on saatu hyviä kokemuksia ydinvoimasta	1	2	3	4	5
Tulevaisuudessa sähkön tarve on paljon suurempi kuin nykyään	1	2	3	4	5
Syöpään sairastumisen vaara on suuri ydinvoimaloiden ympäristössä	1	2	3	4	5
Jäljellä olevia vapaita koskia ei tulisi enää rakentaa siitä aiheutuvien maisemamuutosten, kalatalous- ja ympäristöhaittojen vuoksi	1	2	3	4	5
Mikäli ydinvoimalassa tapahtuisi onnettomuus, siitä aiheutuisi väistämättä korvaamattomia vahinkoja laajoille alueille ja suurille ihmisryhmille	1	2	3	4	5
Kivihiilen käytön korvaaminen puulla Helsingin lämmityksessä on haittallista	1	2	3	4	5
Ydinvoiman lisäämisestä saatava edullinen sähkö työllistäisi enemmän suomalaisia ja mielekkäämpiin tehtäviin kuin esimerkiksi puun käytön lisääminen sähköntuotannossa	1	2	3	4	5
Suomalaiset energiayhtiöt toimivat nykyisin ympäristöasioissa vastuullisesti	1	2	3	4	5

(jatkuu...)	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikeaa sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ydinjätteet muodostavat jatkuvan uhan tulevien sukupolvien elämälle	1	2	3	4	5
Uusiutuvien energialähteiden laajamittainen käyttöönotto ei ole vielä pitkään aikaan mahdollista ilman suuria yhteiskunnan tukia	1	2	3	4	5
Jotta teollisuutemme voisi säilyttää kansainvälisen kilpailukykynsä, sen on ehdottomasti saatava edullista sähköä	1	2	3	4	5
Koska maassamme käytetään ydinvoimaa, suomalaisten tulee hyväksyä myös uraanin etsintä ja louhinta/kaivostoiminta omassa maassaan	1	2	3	4	5
Luonnonsuojelun nimissä rajoitetaan taloudellista ja teollista toimintaa liian paljon	1	2	3	4	5
Ydinvoiman käyttöön sisältyy aivan liian paljon tuntemattomia vaaratekijöitä	1	2	3	4	5
Ydinvoiman käyttö on perusteltua, koska se vähentää koko maailman riippuvuutta öljystä ja muista fossiilisista polttoaineista	1	2	3	4	5
Ympäristömerkittyä, päästöttömästi tuotettua sähköä hankkimalla jokainen (kansalainen ja yritys) voi hoitaa oman vastuunsa/osuutensa ilmastotalkoissa	1	2	3	4	5
Metsäalan tehtaiden sulkeminen vähentää tulevaa sähköntarvettamme siinä määrin, ettei uusia (suur)voimalaitoksia enää tarvita	1	2	3	4	5
Uusien voimaloiden rakentamisen sijasta pitäisi energian säästöä tehostaa	1	2	3	4	5
Ydinjätteet olisi parempi pitää nykyisissä välivarastoissaan ja odottaa uusia ratkaisuja kuin sijoittaa ne lopullisesti maamme kallioperään	1	2	3	4	5
Tuulivoimateknologian nopean kehittymisen ansiosta ydinvoiman lisärakentaminen voitaisiin hyvin korvata suurilla merituulivoimapuistoilla rakentamalla	1	2	3	4	5
Tehokkaaseen energiansäästöön ei voida koskaan päästä, sillä todellisuudessa kansalaiset eivät suostu niukkuuteen ja tinkimään elämänsä mukavuuksista	1	2	3	4	5
Viidennen ydinvoimalan rakentaminen Suomeen on kannatettavaa	1	2	3	4	5
Ydinvoima on ympäristöystävällinen tapa tuottaa sähköä	1	2	3	4	5
Sähkön tuonti ja vanhentuvien voimalaitosten käytöstä poistuminen voitaisiin hyvin korvata jo nykyisin uusiutuvilla energialähteillä ja energiansäästöllä ilman uusien (suur)voimalaitosten rakentamista	1	2	3	4	5
Energia-yhtiöiden tulisi itse saada päättää millä energialähteillä ne sähköä tuottavat	1	2	3	4	5
Puun, turpeen ja muiden kotimaisten polttoaineiden käytön lisäämisellä olisi merkittävä työllisyystä parantava vaikutus	1	2	3	4	5
Maakaasun käytön lisääminen olisi riskialtista, koska kaasun saatavuuteen ja hintakehitykseen liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä	1	2	3	4	5
Kun viides ydinvoimala valmistuu, on se vielä turvallisempi kuin maamme nykyiset, sinänsä turvallisiksi osoittautuneet ydinvoimalat	1	2	3	4	5
Vaikka sähkönkulutus ei enää kasvaisikaan, uusia voimalaitoksia on pakko rakentaa vanhentuvien käytöstä poistettavien voimaloiden tilalle	1	2	3	4	5
Viidennen ydinvoimalan lisäksi maahamme tulisi rakentaa kuudeskin ydinvoimala	1	2	3	4	5
Metsäteollisuuden uudet tuotteet (kuten biodieselin valmistus) lisäävät sähköntarvetta merkittävästi	1	2	3	4	5
Kilpailu sähkömarkkinoilla on alentanut käyttämäni sähkön hintaa	1	2	3	4	5
Turve on Suomelle niin arvokas energiavara, ettei sen käyttöä ole edes ilmastoystävistä syistä rajoitettava	1	2	3	4	5
Viranomaiset ovat hoitaneet ydinvoimalaitosten turvallisuusvalvonnan Suomessa hyvin	1	2	3	4	5
On oikein, että kaiken sähkön hintaa nostetaan jotta tuulivoimalle voidaan maksaa tuotantotukea	1	2	3	4	5
Ilman uuden ydinvoimalaitoksen rakentamista Suomen on hyvin vaikeata täyttää EU:n ilmastopöytäkirjan velvoitteita	1	2	3	4	5
Omavaraisuuden turvaaminen ydinvoiman avulla kaikissa tilanteissa johtaa siihen että ajoittain ydinsähköä on voitava viedä ulkomaille	1	2	3	4	5

(jatkuu...)	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Mikäli uusia ydinvoimaloita rakennetaan, ne kannattaa sijoittaa nykyisille ydinvoimalaitospaikkakunnille	1	2	3	4	5
Viidennen ydinvoimalan valmistumisen viivästyminen ei ole merkki sen turvattuudesta, vaan päinvastoin kertoo valvontaviranomaistemme ja laitoksen tilaajan äärimmäisen tiukoista turvallisuusvaatimuksista	1	2	3	4	5
Mikäli Loviisaan rakennetaan uusi ydinvoimala, sen hukkalämpö pitäisi hyödyntää kaukolämpönä pääkaupunkiseudulla alueen hiilivoimalat korvaten	1	2	3	4	5
Edullinen ydinsähkö auttaa työpaikkojen säilymistä Suomessa	1	2	3	4	5
Sähkön hinta laskee, jos maassamme annetaan rakennuslupa kolmelle uudelle ydinvoimalaitokselle	1	2	3	4	5
Koska maailman energiasta tuotetaan valtaosa fossiilisilla polttoaineilla vielä vuosikymmeniä, kaikkein kiireellisintä olisi kehittää järjestelmät hiilidioksidin talteenottamiseksi ja varastoimiseksi	1	2	3	4	5

2. Kuinka tärkeinä pidätte seuraavien näkökohtien huomioon ottamista energiantuotantoa koskevissa ratkaisuisa?

	Erittäin tärkeä	Tärkeä	Melko tärkeä	Ei kovin tärkeä	Ei lainkaan tärkeä	En osaa sanoa
Energian saatavuus	1	2	3	4	5	E
Energian tuotanto- ja toimitusvarmuus	1	2	3	4	5	E
Energiaomavaraisuus	1	2	3	4	5	E
Energian edullinen hinta	1	2	3	4	5	E
Energian kotimaisuus	1	2	3	4	5	E
Saasteettomuus/ympäristöystävällisyys	1	2	3	4	5	E
Ei nopeuta kasvihuoneilmiötä/ilmastonmuutosta	1	2	3	4	5	E
Energian turvallisuus	1	2	3	4	5	E
Energian työllistävyys	1	2	3	4	5	E
Energian uusiutuvuus	1	2	3	4	5	E

3. Mihin suuntaan sähköntuotantoamme pitäisi mielestänne kehittää seuraavien energiavaihtoehtojen osalta?

	Käyttöä pitäisi...						En osaa sanoa
	Tuntuvasti lisätä	Hieman lisätä	Nykyisin sopiva	Hieman vähentää	Tuntuvasti vähentää	Luopua kokonaan	
Kivihiili	1	2	3	4	5	6	E
Turve	1	2	3	4	5	6	E
Maakaasu	1	2	3	4	5	6	E
Ydinvoima	1	2	3	4	5	6	E
Vesivoima	1	2	3	4	5	6	E
Puu ja muu bioenergia	1	2	3	4	5	6	E
Tuulivoima	1	2	3	4	5	6	E
Öljy	1	2	3	4	5	6	E
Sähkön tuonti ulkomailta	1	2	3	4	5	6	E

4. Ydinvoima ei tarvitse yhteiskunnan taloudellista tukea, mutta ydinvoimaloiden rakentaminen edellyttää eduskunnan lupaa. Kuinka monelle uudelle ydinvoimalalle tulisi mielestänne lähivuosien aikana myöntää maassamme rakennuslupa?

0 Ei yhdellekään	2 Kahdelle	4 Niin monelle kuin löytyy halukkaita rakentajia
1 Yhdelle	3 Kolmelle	5 En osaa sanoa

5. Nykyisin monet tahot jakavat tietoa energiansäästöön liittyvistä asioista. Kuinka luotettavina tietolähteinä pidätte seuraavia (kotitalouksien) energiansäästöä koskevan tiedon jakajina?

	Varsin luotettava	Melko luotettava	Ei kovin luotettava	Epäluotettava	En osaa sanoa
Sähköyhtiöt	1	2	3	4	E
Öljy-yhtiöt	1	2	3	4	E
Energia-alan järjestöt	1	2	3	4	E
Euroopan unioni	1	2	3	4	E
Energiansäästön palvelukeskus (Motiva)	1	2	3	4	E
Kodinkone- ja laitekauppiat	1	2	3	4	E
Ympäristöjärjestöt	1	2	3	4	E
Työteho-seura	1	2	3	4	E
Kuluttajaviranomaiset	1	2	3	4	E

6. Talouden taantuma ja ilmastokysymys ovat synnyttäneet monenlaisia tulevaisuutta koskevia ennusteita, myös energiaan liittyen. Millaisena Te näette tulevaisuuden? Arvioikaa kutakin asiaa erikseen sen mukaan uskotteko sen toteutuvan seuraavien 10-15 vuoden aikana (riippumatta siitä haluatteko sen toteutuvan).

	Toteutuvarmasti	Hyvin todennäköisesti	Melko todennäköisesti	Ei kovin todennäköisesti	Hyvin epätodennäköisesti	Ei varmasti toteudu
Energiansäästössa saavutetaan hyviä tuloksia	1	2	3	4	5	6
Taludellinen lama kääntyy voimakkaaksi noususuhdanteeksi	1	2	3	4	5	6
Työttömyys kääntyy työvoimapoluksi	1	2	3	4	5	6
Ilmastonmuutos etenee aiheuttaen merkittäviä ongelmia maassamme	1	2	3	4	5	6
Ilmastonmuutos aiheuttaa merkittäviä ongelmia muualla maailmassa	1	2	3	4	5	6
Suomeen rakennetaan lisää ydinvoimaa	1	2	3	4	5	6
Suomessa päätetään luopua kokonaan ydinvoiman käytöstä	1	2	3	4	5	6
Energiankulutus kasvaa merkittävästi	1	2	3	4	5	6
Uusiutuvien energialähteiden käyttö kasvaa merkittävästi	1	2	3	4	5	6
Ydinvoimasähköstä tulee Suomen vientivaltti	1	2	3	4	5	6
Tuulivoima- ja ilmastoteknologiasta tulee Suomen vientivaltti	1	2	3	4	5	6
Sähkönkulutus vähenee siinä määrin, ettei uusia suurvoimaloita tarvita	1	2	3	4	5	6
Suomeen aletaan tuoda ydinjätteitä loppusijoitettavaksi muista maista	1	2	3	4	5	6
Tuontiriippuvuutemme ulkomaisesta energiasta vähenee/loppuu	1	2	3	4	5	6
Kivihiltä kyetään käyttämään lähes päästöttömästi (hiilidioksidi erottaen)	1	2	3	4	5	6
Sähkömarkkinat yhdentyvät koko EU-Euroopan laajuisiksi	1	2	3	4	5	6
Sähköautot alkavat vallata markkinoita	1	2	3	4	5	6
Sähkön käyttöä joudutaan maassamme säännöstelemään	1	2	3	4	5	6
Keksitään jokin uusi nykyisiä ongelmattomampi energiantuotantotapa	1	2	3	4	5	6

TAUSTATIEDOT AINEISTON TILASTOLLISTA RYHMITTELYÄ VARTEN

Sukupuoli

- 1 Mies
- 2 Nainen

Ikäryhmä

- 1 18 - 25 vuotta
- 2 26 - 35 vuotta
- 3 36 - 45 vuotta
- 4 46 - 55 vuotta
- 5 56 - 65 vuotta
- 6 Yli 65 vuotta

Asuinkunnan koko

- 1 Alle 4 000 asukasta
- 2 4 000 - 8 000 asukasta
- 3 8 000 - 30 000 asukasta
- 4 30 000 - 80 000 asukasta
- 5 Yli 80 000 asukasta

Maakunta, jonka alueella asutte

- 1 Uusimaa
- 2 Itä-Uusimaa
- 3 Varsinais-Suomi
- 4 Satakunta
- 5 Häme
- 6 Pirkanmaa
- 7 Päijät-Häme
- 8 Kymenlaakso
- 9 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Vaasan rannikkoseutu (Pohjanmaa)
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi

Millainen peruskoulutus Teillä on?

- 1 Kansakoulu
- 2 Keski- tai peruskoulu
- 3 Ylioppilastutkinto

Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?

- 1 Ei ammatillista koulutusta
- 2 Ammattikurssi, muu lyhyt ammattikoulutus
- 3 Ammattikoulu, kouluasteen amatill. tutkinto
- 4 Opistotutkinto, ammattikorkeakoulututkinto
- 5 Yliopisto- tai tiedekorkeakoulututkinto

Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne

- 1 Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
- 2 Ylempi toimihenkilö
- 3 Alempi toimihenkilö
- 4 Työntekijä
- 5 Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
- 6 Maatalousyrittäjä
- 7 Kotiäiti/koti-isä
- 8 Opiskelija
- 9 Eläkeläinen
- 10 Työtön
- 11 Muu

Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?

- 1 KESK
- 2 KOK
- 3 SDP
- 4 Vasemmistoliitto
- 5 Vihreät
- 6 RKP
- 7 Kristillisdemokraatit
- 8 Perussuomalaiset
- 9 Jokin muu
- 10 En äänestäisi lainkaan
- 11 En osaa sanoa
- 12 En halua sanoa

KOMMENTTEJA? Kaikki mielipiteet energia-asioista tai tästä tutkimuksesta ovat tervetulleita ja arvokkaita.

KIITOKSET VAIVANNÄÖSTÄ!

Palauttakaa tämä lomake oheisessa kirjekuoressa.